

Ze zopet smo izgubili dragoga prijatelja iz vrst Bučevci na Murškem polju, namreč A. Šošarič, narednika 2. bosansko-hercegovskega pešpolka. Podlegel je hudi bolezni in umrl v neki bolnišnici na Ogrskem. Bil je blagega značaja in tihe narave. A tudi njegova dva brata Alojz in Peter se še zmiraj bojujeja na italijanski fronti. Za slovo Ti bodi v imenu vseh prijateljev-vojakov: Mirno spavaj, dragi Tonček in lahka Ti bodi tuja zemlja!

Vsem slovenskim žrtvam za domovino naj sveti večna luč!

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se nemška ofenziva na 120 km dolgi fronti od mesta Noyon do izhodno od mesta Reims nadaljuje. Dne 30. maja je padla važna francoska trdnjava in križišče železnice Soissons. Za Reims, ki je obkrožen od treh strani, se bje sedaj stranovita borba. Reims je v razvalinah. Nemške armade so od Pariza oddaljene samo še 75 km. Prodiranje Nemcev je v zadnjih treh dneh le počasi napredovalo, kajti Francozi branijo krčevito vsako ped svoje zemlje. — Angleška poročila pravijo, da pošlje Amerika v mesecu juniju 250.000 mož na francosko bojišče.

Bitka pri Soissonsu.

Med najbolj krvave boje na francoskem bojišču v sedanji nemški ofenzivi je prištevati dva dni trajajočo bitko južno od mesta Soissons. Bitka, ki je vsplamtela dne 1. junija zjutraj zarana, je trajala še drugi dan v pozno noč. Nasproti si je stalo 10 divizij borilcev. Francozi so vrgli v boj svoje najboljše čete, da bi iztrgali Nemcem iz rok goreče mesto Soissons. Očividno piše, da je neprestano bruhalo iz stotine topovskih žrel ogenj in smrt v vrste vojskujočih se čet. Cele vrste oklopnih avtomobilov, takozvani tanki, so se zaganjali druga v drugo. Vsled hudega topovskega ognja se je tresla zemlja kakor ob najhujšem potresu. Bojišče je bilo podobno ogenj bljuvačemu ognjeniku. Na tisoče mrtvih in grozno raztrganih trupel je pokrivalo bojišče. Soissons gori na vseh straneh in je porušen do tal.

Rusija zopet mobilizira.

Razmere v Rusiji so zopet zelo napete. Nad Moskvo je proglašeno vojno stanje. Vlada je razsila mobilizacijo 12 letnikov vojaštva. Minister Lenin je izdal na revolucionarno prebivalstvo oklice, v terem opozarja na resen položaj in nevarnost, ki grozi sedanji vladi od nje nasprotnega gibanja med ljudstvom.

Razne politične vesti.

Kaj bo z državnim zborom? Ministrski predsednik se prav pridno pogaja s Poljaki, da bi jih pridobil za se. Pogaja se tudi z Rusini. Nemški listi sedaj ugibljejo, kakšno stališče bodo zavzeli Čehi in Jugoslovani ob otvoritvi parlamenta. V tem tednu se bodo ba e pričela pogajanja med zunanjim ministrom grofom Burianom in med delegati raznih strank. Razgovarjal se bo tudi s Čehi in Jugoslovani. — Državna zbornica bo baje sklicana okrog 25. junija.

Ministrska posvetovanja. V nedeljo popoldne so se vršila na Dunaju ministrska posvetovanja avstrijskih in ogrskih ministrov. Posvetovanja, ki so trajala v pozno noč, so bila baje velike politične važnosti. Posvetovali so se tudi o vprašanju ljudske prehrane.

Narodni svet. V Ljubljani se je dne 1. junija vršilo posvetovanje glede Narodnega sveta za Jugoslovanske avstrijske pokrajine. Dosegel se je popoln sporazum med strankami. Narodni svet, ki bo sestavljen iz zastopnikov vseh jugoslovanskih strank, bo imel nalogo, da vodi podrobno narodno delo in bo nadzoroval naše gibanje.

Slovenski tabor v Družmirju. Na Telovo napovedani slovenski tabor v Družmirju pri Šoštanju je slovenjgraško okrajno glavarstvo prepovedalo. — Priprave za shod so bile naravnost velikanske. Ze nekaj dni poprej so pletle dekleta vence, da ozaljšajo prostore, možje in fantje so pa postavili tri velikanske mlaje, raz katere so plapolale slovenske trobojnice. Od vseh strani je prihitalo z vlakci, peš in na okinčanih vozovih na tisoče prebivalstva. Ko je pa ljudstvo zvedelo, da je shod prepovedan, da mu torej ni dovoljeno se razgovarjati s svojimi poslanci in zastopniki, se ga je polasila velika potrtost in ogorčenje. Vlada je poslala v Družmirje 30 žandarjev in vojakov z nasajenimi bajoneti, da razženejo zborovalce, oziroma da preprečijo prihod ljudstva. Mnogo žarnih bramb in vozov so orožniki ustavili in jih prisilili, da so se morali vrniti. Na shod je prišel poslanec dr. Verstovšek. Ko je na zborovališče prikorakalo vojaštvo z nasajenimi bajoneti, jim je poslanec šel nasproti, je odločno ugovarjal pri zastopniku slovenjgraškega okrajnega glavarstva, ker zahteval odstranitev vojaštva, kar se je tudi zgodilo.

Zbrane ogromne množice zborovalcev je pozdravil

vri Družmirčan v priprostih besedah, nakar je poslanec dr. Verstovšek obrazložil pomen nameravanega shoda. Povdarjal je, da poslanci vsled prepovedi ne smejo govoriti pred ljudstvom o miru, o prehrani, o trdih rekvizicijah, o zahtevi po kruhu in ne smejo črniti niti besedice o samostojnosti Avstrije napram Nemčiji. Poslanci ne smejo govoriti pred ljudstvom o združenju vseh avstrijskih Jugoslovancev pod habsburškim žezlom. Sklepno je poslanec zaklical ljudstvu: „Narod, radu sel Slovani gre na dan! Iz krvi naših padlih junakov klje novo življenje, se rodi nepremagljiva ljubezen do domače grude, do slovenske domovine, do Jugoslavije. Te nam ne uduši nobena strahovlada. Narod, ne omahuj, trdno stoj!“ Ves popoldan od 2. do 7. ure zvečer je vladal vzoren mir in red, nikjer ni prišlo niti do najmanjših izgredov. Krasne slovenske pesmi so se razlegale naokoli in navdušene pesmi počel se je slovensko ljudstvo poslavljal od gostoljubnih Družmirčanov.

Nemškutarji in vojno posojilo. Ornič je cesarju pripovedal, da so 200 milijonov K vojnega posojila podpisali njegovi pristaši. Ker se na Slovenskem Štajerju sploh ni več podpisalo, torej so podpisali to vsa nemškutarji. Slovenci, to imate sedaj zahvaljo!

Očka Ornič se nimajo dovolj denarja, ker so šli na Dunaj k cesarju, da bi si zaslužili „tožni groš“. Tožili so sicer po krivem, a se ne čudimo, saj tistim, ki so zatajili svoj materni jezik, nihče ne prisojja resnicoljubnosti in odkritosrčnosti. Tožili so torej očka-resnicoljub Slovence, da niso hoteli Slovenci podpisovati vojnega posojila, ampak so kupovali — nemška posestva. Resnica pa je, da so Slovenci že mnogo vojnega posojila podpisali, a da bi Nemci in nemškutarski vojni liferanti, ki so si v kratkem pridobili stotisoče in milijone, lahko večje svoje podpisali — če jih so! — je umevno. Očka Ornič, kako pa je z Vami? Ali sebe tudi med tiste štejete, ki namesto vojnega posojila kupujejo posestva? Kupili so očka dve veliki graščini v vrednosti več milijonov, eno s z velikim dobičkom prodali. Zakaj niste tistih svet, s katerimi ste graščine kupili, dali za vojno posojilo? Ali se pri žepu neha nemškutarski patriotizem? Kako „pečen“ je patriotizem ptujskega peka Orniča, kaže slučaj, kako je zaslovel o priliki obiska nadvojvode Franc Salvatorja v ptujskih bolnišnicah njegov kruh.

Kako hinavščino so uganjali nemškutarski zastopniki pri cesarju, kažejo njihovi surovi, odurni in obrekovalni govori. Sami zoper sebe so govorili, sami sebe, svoje lastne besede so pobijali. Da so tudi v tem očka-vođa mošter, so pokazali s svojimi odurnimi besedami pred cesarjem. Tožili so Jugoslovane, da hočejo raztrgati državo, da izpodjedajo njeno enotnost, a sami so zahtevali, naj cesar profiustavno uniči enotnost države, naj se ločita od skupnih dežel na severu Galicija, na jugu pa Dalmacija. Zakaj so očka zahtevali to od cesarja? Ali bo potem Avstrija bolj močna, bolj enotna, če se na jugu in na severu nekaj odščipne od nje? Ptujski očka to hočejo, da bi potem Nemci v Avstriji imeli večino in bi lahko z drugimi narodi tako delali, kakor so v začetku vojne leta 1914. Vaše besede, očka, so podobnega okasa — kakor vaš kruh.

Ljudstvo nas je poslalo k cesarju, to je zopet ena izmed neresnic, katere so se na Dunaju govorile. Ljudstvo je že govorilo proti vam, za svojo svobodo. Kadar bo ljudstvo prišlo do besede in veljave, vas ne bo poslalo na Dunaj, ampak v kot. Zadesli vas je spoznal tekem štiriletne vojne. Ljudstvo ve tudi, kdo vas je poslal na Dunaj: nemški Volkstrati in pa povelje iz severa, iz Berlinu. Nemčurji hotijo vojsko, a ne miru, celo onega med narodi ne marajo. Listi so poročali,

Ali ste morebiti za te marke potovali na Dunaj? Ljudstvo ve tudi, kaj vas je gnalo tje gor. To je bila vaša mržnja do Slovencev, gnala vas je na Dunaj srb za — svoje žene. Bojite se, da bi se naše ljudstvo osvobodilo, rešilo teh tisočletnih pijavk. Bojite se, da potem ne bi mogli več nas izkoristiti, na naš račun obozreteti. Dozdaj se je moralo ljudstvo potiti za kosček kruha, vi tujei in njih podretniki ste imeli dobiček iz naših žuljev. Strah vas je pred ljudstvom, ki se je iz dogodkov za časa vojne marsikaj naučilo, spoznalo vas volkove v ovčjih oblačilih: spoznalo je njega, ki mu je kratil, jemal pravice, kdo zaviral njegov razvoj. In mi zahtevamo in bomo vedno zahtevali svoje pravice, če tudi vi nemškutarski bogataši in njih sluge popokate od jeze ali skoprnite od strahu. S tega stališča nas tudi vaše dunajsko romanje in vse obrekovanje ne odvrne več.

Štirje iz ptujske okolice. Z bojišča nam piše vojak iz ptujske okolice: Ker sem čital v dunajski „Preši“ imena nesrečnikov, ki so šli na uro gledat na Dunaj in so hoteli nositelja krone prepričati o jugoslovanskem zmaju. Med temi sem našel tudi štiriparerno deteljico od Sv. Vida pri Ptujju. Od teh 4 mož se je leta 1914 hotel vsak z denunciacijami poslaviti. Začnem pri najstarejšem, pri županu iz občine Vareja g. J. Zemljak. Ta mož naj pomisli, kdo je mu pomagal do prestola. Ali niso pri tem mnogo sodelovale Šošaričeve klobase in vino? Prepričan sem, da bi danes vsi volilec preklicali svoje glasove, ako bi bilo to le mogoče. Drugi junak je občinski svetovalec občine Pobrežje, Verdenik, zvest prijatelj gostilne. Tudi on, kakor vsi njegovi drugi, ni nikjer od ljudi priljubljen, vsi štirje so znani kot Ornikovi rivovski. Tretji je Jožef Murko iz Gornje Pristave, tu-

di priganjač ptujske nemčurske gospode in prijatelj ptujskih kleti. Četrty, takomenovani vodja vsega posilnemšiva v šentvidski župniji, pa se imenuje Hans Šošarič, trgovec pri Sv. Vidu. Ta mož je že od nekdaj znan po svojih junaških činih v zaledju in po svojih denunciacijah. Čudim se, kako more on zastopati občino Dravce, ko ne stanuje v njej in ni tam noben davkoplačevalec. Ko bi bili Dravčani raje Orniku naročili, da bodo dobile haloške občine, kjer ni kaj jesti in kaj obleči in je velika revščina, da posreduje za uboge prebivalce za poceni obleko, obuyalic in za potrebni živež, takrat bi ta deputacija imela gotovo vs. eh, a drugače je le velika niča. Vojaški tukaj na fronti iz dna duše obsojamo sedanjo nemčursko gonjo. Slovenci bi naj vedno ostali sužnji dobrorejenih ptujskih nemčurskih bogatašev. Mi bi ne smeli postati nikdar svobodni. Na račun tujecev bi moralo naše domače ljudstvo samo hlapčevati raznim privandrancem, gladovati in pretrpeti razne druge težave. Ljudstvo slovensko, sametaj sel Otrsi se tistih, ki te imajo samo za ljudi nižje vrste. Pozdravi svoje rešiteljico Jugoslavijo! — J. M.

Trg Planina na Štajerskem na roboto za nemštvo. Med one, ki so hodili na Dunaj k cesarju o Slovenceh govorit neresnico, spada tudi Schescherko (Sešerko), trgovec in župan na Planini. Ta svoje glavnež ni vprašal za dovoljenje ne občinskega staveštva, ne občinskega odbora, temveč se je kar nekega dne na tihem vkradel na Dunaj z izgovorom, da gre po svojih trgovskih poslih. S tem svojim zvitim ravnanjem je postavil Schescherko pred svetom na sramotno oder ves odbor in staveštvo, saj je hotel s tem javno pokazati svoje misel, da so mu oni peto kolo. On sam hoče namreč pri občinskem vozu tvoriti štiri kolesa in voziti z njim slovensko kameenje za takozvani nemški most do Adrije. Ptujski Ornič je v svojem govoru na vladarja naglašal, da so v odposlanstvu zastopani vsi trgi Spodajega Štajerja in lepo število slovenskih občin, ki prosijo o pomoči, naj se ne ustanovi jugoslovansko kraljestvo. Tudi Planinci naj bi bili takšni? Dvomimo, da bi občina trg Planina hotela nastopiti proti Jugoslaviji! Sešerkova zvijača je to vendar storila na njen račun. Sešerko je občino pred svetom vpregel v roboto za nemštvo ter jo spravil ob čast in dobro ime. Toda upamo, da je delal račun brez krmarja! Po § 56 občinskega reda je župan za svoja službena dejanja odgovoren občini, to je občinskemu staveštvu in občinskemu odboru, oziroma volilecem. V smislu določb § 37 naj zahteva tretjina odbornikov takoj odborovo sejo. Ako je župan ne bo hotel sklicati, naj stori to njegov namestnik (prvi občinski svetovalec) pismeno. Na dnevi red točko: „Neopravičeno izigravanje trške občine Planina za južnoštajersko odpadništvo v odposlanstvu na vladarja od strani župana L. Sešerka.“ Ako župan ne pride k seji, razpravlja občinski odbor brez njega, ako pride, mora dati vsa potrebna pojasnila ter mora pred glasovanjem oditi iz sobe. Sramotni pečat robote za nemštvo, katerega je pritisnil Sešerko na Planino, se da izbrisati le sledečim načinom: Občinski odbor skleni takoj po zgledu vseh sosednjih občin izjavo za ustanovitev jugoslovanskega kraljestva ter naj odzame Schescherku vsako zaupanje s pozivom, naj odloži županovanje tako v roke prvega občinskega svetovalca, preskrbo za živili pa prevzemi kateri drugi trgovec. Izjava se naj pošlje Jugoslovanskemu klubu na Dunaj, da se z njo dokaže državnemu zboru in vladarju ter svetu sploh nečeden način postopanja južnoštajerskih posilnemcev.

Za deklaracijo so se še izjavili: Občinski odbor občin Limbuš in Grušova pri Mariboru, 89 občanov v Grušovi, 987 mož, žen, mladeničev in deklet župnije St. Jakob v Slov. gor., Jugoslovanska strokovna zveza v Rušah, župani, svetovalci in več odbornikov občin Kumen, Cinžat in Rotenberg pri St. Lovrencu nad Mariborom, 110 podpisov iz župnije St. Lovrenc nad Mariborom, 58 iz Belskega vrha župnije Sv. Barbara v Halozah, 75 slovenskih služkinj v Gradcu, 188 oseb iz Gorskkega vrha, 428 iz župnije Sv. Barbara v Halozah, 837 iz makolske župnije.

Štajerc-revček, zakaj se togotiš? Iz Makol se nam piše: Odbori vseh šestih občin naše župnije so že koj od kraja, ko se je začelo podpisovanje, se izjavili za deklaracijo in za Jugoslavijo. Razun tega pa so še nekatere rodoljubne mladenke začele po občinah nabirati podpise posameznikov in so jih tudi nabrale prav lepo število, namreč: Sv. Ana 129, Dešno 189, Makole 47, Pečke 103, Stopno 166, Statenberg 203. Štajercrvi zeleni kušarji so okoli plazili in ljudi na vso moč plašili in strašili z najneumnejšimi grožnjami. n. pr.: orožniki bodo vse tiste, ki so podpisali, polovili in tirali pred sodišča; vsak bo ustrelen, kdor podpisje; vso živino mu bodo pobrali; in mnogo drugih takih neslanosti. A kljub vsemu temu pa vendar toliko podpisov! Štajerc-revček, čemu se togotiš? Zastonj so vsi tvoji zlobni napori. Narod slovenski se vzbuja in se ne da pokončati. Naprej za stava slave!

Girstmayr Francelj zopet poskuša svojo srečo. Prihodnjo nedeljo bo govoril na nemškem shodu v Velikovicu na Koroškem. Skušal se bo maščevati za svoj prisiljen beg v St. Janžu. Francelj, le pojdi na Koroško, na Štajerskem te itak nihče ne smatra za resnega. Mogoče te bodo prihodnjo koroški nemškutarji kandidirali. Mnogo sreče, gospod Francelj!

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p. t.: Marijina dekliška družba v frančiškanski cerkvi v Mariboru 61 K; na sedmini Marije Hauptman v Sv. Križu 45 K; Ornik Liza, Sv. Jakob v Slov. gor., 2 K; Ferme Gotthard, župnik, Novaštitla, 80 K; župljani pri Sv. Jerneju v Ločah, nabrala dekleta Marijine družbe 265 K 35 v; Granfola Ivan, desetnik, Bankomp. 6-38, vojna pošta 192, 6 K; Herner Leop., Račvanje, 2 K; Kurbus Alojzij, Sv. Benedikt, 10 K. — Pristrčna hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj v Mariboru.

Tedenske novice

Današnja številka „Slovenskega Gospodarja“ je zopet izšla na osmih straneh. Tovarna nam je zopet poslala vagon papirja, vsled česar zopet malo bolj prosto dihamo. Nemškim listom se ni treba tako bati za papir. Nas Slovence bi pač povsod radi pritiskali k tlom.

Pisarna Slovenske Kmetijske Zveze za Stajersko združena s Poslovalnico spodnještajerskih slovenskih poslancev se nahaja v Mariboru, Koroška cesta 5, prvo nadstropje, desno. Pisarna daje članom Slovenske Kmetijske Zveze pojasnila v gospodarskih, vojaških, davčnih in drugih sličnih zadevah, pomaga z nasveti, sestavlja vloge in prošnje na oblastnijske itd. itd.

Birmovanje in kanoniška vizitacija v dekaniji Braslovče se začne v župniji Smartno na Paki dne 13. julija 1918.

Biseromašnik. Preč. g. župnik Jožef Kolarič v Smartnu na Paki nastopi dne 9. junija t. l. biserno leto mašništva. Dal mu Bog tudi dočakati biserni jubilej!

Nevarno obolel je č. g. Alojzij Šuta, župnik pri Sv. Marijeti niže Ptuja. Nahaja se v bolnišnici v Ormožu. Priporoča se vsem častitim sobratom v molitev!

† Dr. Franc Tiplič. V St. Lenartu v Slov. goricah je v petek, dne 31. maja, od kapi zadet umrl okrajni in distriktni zdravnik g. dr. Franc Tiplič v 49. letu starosti. Rajni dr. Tiplič je bil rojen v Veržeju. Kot visokošolec je bil član „Danice.“ V St. Lenartu se je posebno ob začetku svojega nastopa pridno udeleževal političnega in društvenega življenja. Govoril je na političnih in izobraževalnih shodih. Bil je predsednik Slovenskega katoliškega političnega društva za šentlenartski okraj in odbornik mnogih drugih narodnih društev. Dr. Tiplič je bil sloviti zdravnik in splošno priljubljen. Neizprosna smrt ga nam je iztrgala nenadoma v najlepši moški dobi. Prenaporno delo v teh strašnih časih mu je izpodjele korenino življenja in v nedeljo, dne 2. junija popolne smo ga spremili k večnemu počitku. Redkokdo živi v tako srečnih rodbinskih razmerah, kakor je živel pokojnik in redkokateri zdravnik je tako priljudstvu priljubljen, kakor je bil umrl dr. Tiplič. S svojo veselostjo je vsikdar ohrabljal trpečega bolnika, navdal z novim upanjem skrbečo mater. Ljudje niti verjeti ne morejo, da bi ne bilo tega veseliga obraza več med nami. Kako priljubljen je bil, je kazala ogromna udeležba pri pogrebu. Pri hiši žalosti mu je zapel mešan zbor žalostinke, na grobu pa moški zbor sree pretresujoče „Blagor mu.“ Prof. Voglar mu je govoril z gniljivimi besedami zadnji pozdrav ter tolažil vdovo in otročiče in jih zagotovil, da bo ohranil ves narod Slovenskih goric pokojnika v najlepšem spominu. Od vnetega rodoljuba sta se še poslovila vlč. g. župnik Pšunder in učitelj g. Vauda.

Grof Bienert umrl. Na Dunaju je dne 3. t. m. umrl na pljučnici grof Bienert, bivši avstrijski ministrski predsednik v letih 1909 in 1910.

Praznik Srca Jezusovega — narodni praznik Jugoslavije. Jutri bo katoliški jugoslovanski narod kar najslovesneje obhajal praznik presv. Srca Jezusovega. V makarski škofiji v Dalmaciji je vsled obljube iz leta 1915 jutri zapovedan praznik. Po drugih krajih, kjer prebivajo Hrvatje, ga bodo zelo slovesno slavili, posebno še v Bosni in Hercegovini, pa tudi v kraljevem Zagrebu, kjer se jutri vrši velika procesija v čast božjemu Srcu. Pa tudi Slovenci bomo kar najlepše jutri častili in slavili božje Srce Jezusovo. Teško bo najti župnije na Slovenskem, ki bi jutrišnji dan ne imela nobene slovesnosti v čast božjemu Srcu. Če kateri, tedaj sodi praznik božjega Srca, da postane narodni praznik Jugoslavije. Postavimo Slovenci in Hrvati naše delo za svojo državno svobodo pod posebno varstvo božjega Srca Jezusovega, zaobljubimo se, da bomo v bodoče vsi katoliški Jugoslovani obhajali praznik božjega Srca kot slovesen praznik in božje Srce bo blagoslovilo naše ve-

liko dela in nam bo pomagalo do lepše, glavnejše prihodnosti v svobodni Jugoslaviji pod vladjo našega jugoslovanskega kralja Karla I. Ali ni lep ta naš načrt? Ali ni morda vreden, da ga izvršimo?

Prepoved v Halozah. Od Sv. Trojice g. Halozak se nam piše: Na trojiško nedeljo so obhajala tukajšnja dekleta Marijine družbe prelepo in v celem gniljivo cerkveno slovesnost. Blagoslovila se jim je nova krasna zastava. K temu veselemu dogodku so jim prihitele kakor čestitit mladenke drugih Marijinih družb v dolgih procesijah s križi in zastavami in v spremstvu gg. duhovnih voditeljev: največja iz Ptuja, potem iz Hajdine, nadalje sosedne-haloške: iz Gore, Leskovca, Sv. Vida in Zetal. Nad 300 deklet, t. j. vse domače in nekaj sosednih, je prejelo sveto obhajilo, velika krasna cerkev trojiška je bila natlačeno polna pobožnega ljudstva, ki je hvaležno poslušalo slavnega govornika g. dr. Hohnjeca iz Maribora. Ker so tako številni sestanki Marijinih družb navadno posvečeni tudi pouku, izpodbudi in izobrazbi, je sledilo v Bralnem društvu še zborovanje, na katerem se je govorilo o vsem, kar naj diči Marijino družbenico, trdno katoličanko in značajno Slovenko. Prvi je nastopil v zanimivem in saljivem, samo nje-mu lastnem prednašanju organizator mladine g. dr. Hohnjec sam, ki je posebno opisal narodno breznačajnost in naglašal, da morajo vzeti resilno idejo naroda in domovine v svojo zaščito pred vsem dekleta in žene, ker žena odločuje usodo narodov. Podobno je govoril g. poslanec Brenčič, da je naklonil Bog našemu slovenskemu narodu dvojno dobroto: lepo zemljo in vrle krščanske matere, kar naj imajo naša dekleta vedno pred očmi. Za njima je govorila cela vrsta deklet: Palova iz Hajdine, Predikakova od Sv. Vida, nadalje Mimika Žnidarič in Genofeva Trtinek iz Leskovca, Nežka Petrovič iz Ptuja, Urša Vogrin iz Zetal. Deklamacije sta imeli Gerčka Kmetec in Neža Podgoršek iz Leskovca. Se več bi jih nastopilo, ako bi čas dopustil; in kako so prednašale te mladenke neustrašeno in prepričevalno! Vse zborovanje, prvo Marijinih družb v Gornjih Halozah, nam ostane v spominu z utisom, kakor ga je označila v sklepnem govoru domača družbenica Gerčka Kurež, da je mladenke ne samo trajno navdušilo, temveč bo obrodilo sad dela za versko življenje in za srečo slovenskega naroda. Končano pa je bilo slavje z deklamacijo domače družbenice Nežke Ornič na presvitlega cesarja, in razšli smo se s prošnjo na novi društveni zastavi krog Marije: „Z božjim Sinom varuj nas in družbo našo vsaki časi!“

Trg Ljutomer v zastavah. Zavežni ljutomerski tržani so razobesili povodom obletnice majniške deklaracije zastave. Žal, da so se nekaterniki ustrašili, in niso upali okrasiti svojih hiš z zastavami. Zeleti je v bodoče malo več discipline. Ali je morda župan Thurn prinesel iz Dunaja kako strašilo seboj?

Hrvat iz slovenske otroke. Na Primorskem gre za hrano še bolj trda kot pri nas. Otroci trpijo največ, ker ni kruha in ne mleka. Na Hrvaškem so se ustanovili odbori, ki skrbijo za sprejem in prehrano ubogih slovenskih otrok. Dne 1. junija se je prijeljal v Zagreb 140 slovenskih otrok iz Primorskega, ki ostanejo na prehrani pri dobrosrčnih bratih Hrvatih.

Linhart umrl. Iz Ptuja nam poročajo, da je v ponedeljek, dne 3. junija, nagle smrti umrl „Stajerec“ urednik Karel Linhart. Iz Dunaja, kamor je hodil tožariti Slovence, se je vrnil ves pobit in zdelan. Kmalu nato ga je Bog poklical na odgovor tudi za vse krivične besede, ki jih je pisal in govoril zoper Slovence. — Linhart ima za seboj burno življenje. Najprvo je bil Slovenec, potem je prestopil k socialnim demokratom in ko so mu pri njih postala tla že prevročna, je šel k odpadnikom in je postal urednik „Stajerca.“ Postavljal in šopiril se je kot voditelj stajercijancev. Za časa njegovega uredovanja je bil „Stajerec“ na višku podlosti. Strupeni in nesramno pisani so bili njegovi članki. Danes Linharta ni več, kakor tudi Straschilov ni več; slovensko ljudstvo je pa še vedno in bo tudi vedno ostalo na svoji lastni zemlji.

Slovenska Straža. Občni zbor Slovenske Straže se vrši v kratkem; zato je neobhodno potrebno, da se sestavijo odbori podružnic Slovenske Straže in da prično z delom. Slovenski Stajer, na plan! Strmino se v krepko narodno obrambo proti onim, ki nam hočejo oropati najlepše dele zale naše jugoslovanske zemlje na Slovenskem Stajerju. Oživimo podružnice Slov. Straže!

Darove za Tiskovni dom in slovensko šolo v Mariboru sprejema tudi prodajalna Cirilove tiskarn v Mariboru.

Koledar za slovenske vojake za l. 1918 je popolnoma razprodan in se torej na tozadevna naročila ne moremo ozirati. — Tiskarna sv. Cirila.

Roparske tolpe. Iz Posavja se nam piše: Z ozirom na notico „Roparska tolpa“ v „Gospodarju“ z dne 16. maja 1918, št. 20, naznanim, da tam ob meji med Hrvaškimi in Stajerskimi prihajajo takozvani ogrski cigani. Imel sem 17 let opraviti z njimi tukaj ob kranjski meji. Kadar je bil v Novem Mestu kak semenj in so vedeli, da so orožniki doma, so se vselej pojavili pri kmetih. Ciganke so pa nosile ukradeno blago. Metliškimi orožniki so je vendar enkrat posrečilo, prijeli pri Karlovcu 5 ciganov po imenu Nikolč. Tri vozove ukradenega blaga so imeli zakó-

panega v zemlji. Pripeljali so vso v Metliki A čez tri dni so tatovi, oziroma cigani pobegnili iz sodnijskih zaporov in se zdaj jih niso vlovili. Pri vas na Stajerskem so ropali na Vidmu ob Savi. Orožniki so zaprli domače ljudi, kateri so bili po krivem obsojeni v Celju in so že sedeli po tri in štiri mesece po nedolžnem v zaporih! Naenkrat se izve, da so komači ljudje nedolžni, da so bili storilci ogrski cigani, ki so zažgali tudi eno hišo. Domače ne, ki so bili nečolžni, so izpustili. Poslanec Rožkar je dvakrat interpeliral v državnem zboru, da bi dobili odškodnino, ker so bili popolnoma po nedolžnem zaprti, a le ne vem, če so kaj dobili. Ciganke pridejo podnevu prosit, ogledajo hiše in ponudi pa pride tolpa ogrskih ciganzov ropat. To se godi že od nekaj tu na ti meji, ker je prepovedano iti našim orožnikom na Hrvaško, Hrvaškimi pa na Slovensko. Ako bi se smeli varnostni organi svobodno premikati, bi bilo veliko bolj varno in bi se roparske tolpe hitro iztrebile. — Te Vam pišem zato, da veste, kako stoji varnostna stvar pri nas. Ko bomo imeli jugoslovansko državo, bo tudi zato boljše, ker bodo broža ti lahko povsod hodili, kar pa zdaj ne smejo, drugače kot na svežem dejanju, da bi preganjali bežečega storilca. — Bivši orožnik.

Umor se je zgodil v majšperški fari pri Ptuju. V vasi Skrblje, p. d. pri Voglarjevih, je bila v soboto, dne 1. t. m., gospodinja sama doma. Hčerka je šla k sosedu v dmino, sin pa je gnil živino na pašo. Proti poldnevu pride sin s paše domov in hoče iti v hišo. Ker so bila vrata zaklenjena, pogleda skozi okno, pa o groza! Nudi se mu strašen prizor: Na tleh vidi svojo mater in poleg nje sosedovega 17letnega Janeza Geiser, oba v mlaki krvi. Začne grozno vpiti. Ljudje na bližnjem travniku vidijo istočasno vojaka z nahrbtnikom bežati proti hosti. Sumi se, da bi bil ta vojak, najbrže kak dezertar, umoril obe osebi. Takšne reči se godijo v času te strašne svetovne vojske. In kljub temu si še Nemci in nemčurji želijo nadaljevanje vojske. Zdi se, da Bog le zastoni kliče ljudi k poboljšanju in pokori.

Gospodarske novice.

Kako se nam godi v ptujskem okraju? Iz Muretine nam piše prijatelj lista: Navajeni smo že slabega ravnanja od strani ptujskih nemčurjev. Vendar kakor ravnanja zahtuji čas, je že nevdružljivo. Kmet bi moral vse dati za ničevno ceno. Če pa pride kaj kupovat, pa še ne dobi niti ene suknje za denar, ki ga dobi za eno kravo. Če se pritožiš, da je predrago, pa se trgovec osorno zažere nad teboj: „Pa pusti, če je predrago!“ Ko se pa dela cena kmetiskim pridelkom in živini, pa mora biti kmet tiho. In ako kmet, ki ne zna nemški, kaj prosi v slovenskem jeziku, se zadirajo nad njim v oholi nemščini. Ko mora gnati živino za erar, je še tako za plačati ogledni list, živinski potni list, pristojbina od vsake in tako dalje. Pred kratkim so si ptujski nemčurji izmislili, da še lahko iz kmeta izderejo za vsako živino 30 vinarjev sejmske pristojbine. Tako naj torej kmet trpi vse stroške. Se vrv na rogovih oddane živine mu vzamejo. Ptujskemu Orniču pa se živine ne sme odvzeti, ker je plemenska. Kakšna je potem pa naša? Če bi kmet le še imel samo eno kravo, pa bi se mu vzela, ker menda ni plemenska. Ko se bo kmetom od vzela vsa živina, bodo taki meščani lahko kmetom prosto prodajali svojo živino za velikansko ceno, ker je njihova živina plemenska! Kdo od kmetov bi pač potem še ne želel priiti od nemčurske samopašne vlade pod Jugoslavijo!

Oddaja žita. Posestniki, ki so oddali v maju žito, naj takoj zahtevajo od okrajnega glavarstva obljubljeni sladkor. Za 100 kg žita mora dati okrajno glavarstvo nagrade 2 kg, za 50 kg torej 1 kg in za 25 kg ½ kg sladkorja. Kdor ne dobi, naj se takoj pritoži.

Rok za prostovoljno oddajo žita se je podaljšal do dne 10. junija. Občine, ki se hočejo znebiti nasilne revkizicije, še lahko do tega časa oddajo določena množina žita. Tudi zvišane cene še ostanejo v veljavi. Obenem ima tudi vsak, ki je oddal žito, pravico do nagrade v sladkorju.

Semena ni več. Mariborski okrajni žitni nadzornik nam naznanja, da je razdelil že vso semensko ajdo in oroso.

Cene za klavne prašiče se bodo baje zvišale za polovico. Ko dobimo natančne podatke, bomo jih objavili.

Svinjska rdečica grozno gospodarji. Z Dravskega polja dobivamo poročila o širjenju svinjske rdečice. Dolžnost politične oblasti je, da upelje prisilno cepljenje svinj proti rdečici. Cepljenje je najboljši sredstvo proti tej kugi, ki napravi v naših krajih vsako leto na stotisoče kron škode. Župani, pozovite okrajno glavarstvo, da pošlje živinozdravnika cepiti svinje. Svinjam pa dajajte tudi pridno sveže pitne vode. Hleve večkrat potrosite z nevgašjenim apnom.

Trta že cvete. Vinograjnik iz Svetinjam nam poroča, da je opazil letos že dne 24. maja prvi cvetovi grozd. Zda je ocvetelo že vse grozdje. Letos smo glede trnega cvetja za 14 dni naprej, kot lansko leto, je naš poročevalec opazil prvi cvet dne 6. junija. A druga leta je grozdje ocvetelo navadno še le v sredi junija. Če ne bo v poletju vreme preveč neugodno, imamo pričakovati zopet dobro vinsko kapljico. Grozdja pa je trta nastavila toliko, kakor še nobeno prejšnje leto. Kar po 4-5-6 grozdov je na eni mla-